

MUSEUMSGJENSTANDEN

Kåre Rauø
Trykt i Årbok for Lenvik 2003.

Museumsgjenstanden i år er ei vakker bronsespenne funnet på gården "Solheim" under Vang, våren 1949. I brev til Tromsø Museum datert 12. mai samme år, beskrives funn-omstendighetene slik:

Da jeg skulde grave ned for å støipe en portstolpe, fandt jeg et menneskehode(voksen) velvoksen efter haken og tennerne å dømme. Likeså en skål av en sårt metal. Jeg indstillet da gravingen. Har dere indtresse å se på funne står plassen disponibel. Vist ikke jeg hører noe støiper jeg stolpen og blir ikke å røre for eftertiden.

Ærbødigst Harald Solheim

Metallsgjenstanden, som Solheim oppfattet som ei skål, viste seg å være ei oval, skålformet draktspenne av bronse. I Tromsø Museums tilvekstprotokoll er innført:

Ts. 4404. Oval bronsespenne, [Rygh fig.647] (var. B. jfr. Petersen: Vikingetidens smykker, fig. 57:3). Sprukket på et par steder, men praktisk talt komplett til stede. Nåleskjede av bronse, rustspor av nålen. Lengde 10,5 cm, største bredde 6,5 cm. Funnet ved gravning for portstolpe på Solheim av Vang (gnr. 95/bnr. 9), Lenvik sogn og prestegjeld, Troms. Sammen med spennen ble funnet et kranium av menneske, men ved Sjøvolds ettergravning på stedet framkom ikke annet enn et par små, ubetydelige jernstykker. Funnstedet ligger ganske nær sjøen og bare 3- 4 m. o.h. Fjellet går stedvis helt opp i dagen, og jorden er svært grunn og sterkt oppblandet med stein, så stedet så ikke ut til å egne seg for anlegg av en grav. Innsendt av Harald Solheim. Gave.

Sannsynligvis var det dog ei grav, ei såkalt flatmarksgrav fra merovingertid, Harald stakk spaden i for å gjøre plass til sin stolpe. I denne var levninger av ei kvinne, lagt ned der for 11-1200 år siden, samt ei spenne til å holde sammen selekjolen ved den ene skulder. "Solheimspenna" er den ene at to draktspenner funnet på Vang. Tatt fram til en tilværelse mellom to permer, bygger denne vakre spenna tankebro fra eget liv - til levd liv i en kvinnekropp på Vang.

